

OPERATSIOONIHAAVA HOOLDUS

See infoleht annab Teile teadmisi ja soovitusi operatsioonihaava hoolduseks kodustes tingimustes. Teabe eesmärk on soodustada haava paranemist ja vältida põletiku teket.

Operatsioonihaav vajab kodus hooldamisel hügieenireeglite järgimist: hoidke haav puhas ja kuiv, haavaplaastriga kaetuna kuni haavaõmbluste eemaldamiseni.

Haaval olevat sidet tuleb vahetada, kui veri või haavaeritis on sidemest läbi imbunud. Ilma vajaduseta ärge haavasidet vahetage.

Esimene haavahooldus ja haavaplaastrite vahetus tehakse operatsioonijärgsel päeval. (mitte varem kui 24 tundi operatsioonist)

Sidumise teostamine:

- ✦ Valmistage ette haavahoolduseks vajalikud vahendid
- ✦ **Peske käed enne sidumisprotseduuri**
- ✦ Eemaldage ettevaatlikult side/plaster haavalt, toetades nahka
- ✦ Puhastage haav naha/limaskestast antiseptikumiga (saadaval apteegis)
- ✦ Laske haav kuivada õhu käes või tupsutage haava piirkonda steriilse sidemega
- ✦ Kui haav on kuiv, asetage haavale uus side/plaaster

Duši alla võite minna 48 tundi peale operatsiooni:

- ✦ Eemaldage haavaplaaster alati enne duši alla minekut
- ✦ Peale duši kuivatage haava piirkond kergelt puhta käterätikuga tupsutades või õhu käes
- ✦ Vältige haava hõõrumist ja muljumist
- ✦ Pärast pesemist asetage haavale uus side/plaaster

Võtke ühendust arstiga kui:

- ✦ Haavapiirkonnas punetus, kuumamine, turse, valu
- ✦ Tekib verejooks, suureneb haavaeritus, tekib mäda või ebameeldiv lõhn haavast
- ✦ Kehatemperatuur tõuseb üle 37,5°C
- ✦ Tunnete üldist nõrkust, halba enesetunnet, haav avaneb

Töövälisel ajal pöörduge erakorralise meditsiini osakonda (EMO)

Sauna, vanni ja ujuma võib minna siis, kui kõik haavaõmblused on eemaldatud ja haavad paranenud. Haavaõmblused eemaldatakse 7–15 päeva pärast operatsiooni perearsti juures või ambulatoorse kirurgia sidumistoas. Haavaõmbluste eemaldamise aja ütleb Teile raviarst.

Haavavalu korral võtke arsti poolt määratud valuvaigistit.

Haavapiirkonna turset ja haavavalu vähendavad jäseme hoidmine kõrgemal ja riidega kaetud külmakoti hoidmine haava piirkonnas.

Hoidke haava piirkond pingevabana, vältige raskuste tõstmist ning piirake füüsilist koormust 2 nädalat peale operatsiooni.

Haav võib-olla kipitav, hell, tuim, haava ümbruses võib esineda sügelemist või hematoome. Kõik see on normaalne.

Haavaõmbluste eemaldamise järel haavale asetatud plaastri võib ära võtta järgmisel päeval. Haav tuleb hoida puhas. Haava piirkonda ei tohi jõuga hõõruda ja seda peab kuivatama õrnalt ka pärast õmbluste eemaldamist. Paranev haav on õrn veel nädalaid – kaitske haavapiirkonda väliste vigastuste eest, vältige hõõrdumist vastu kitsaid riideid.

Koostanud: Kirurgiakliiniku ambulatoorse osakonna vanemõde Galina Barinova

Koostatud: oktoober 2018